

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL A. D. IR ERGO INSURANCE SE GINČO NAGRINĖJIMO**

2017 m. kovo 1 d. Nr. 242-77

Vilnius

Lietuvos bankas gavo A. D. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo pareiškėja prašo išnagrinėti ginčą, kilusį tarp jos ir *ERGO Insurance SE*, veikiančios per Lietuvoje įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) dėl įvykio pripažinimo nedraudžiamuoju ir atsisakymo mokėti draudimo išmoką.

N u s t a t y t a:

2016 m. birželio 16 d. Gyventojų turto draudimo taisyklių Nr. 056 (toliau – Taisyklės) pagrindu tarp pareiškėjos ir draudiko sudaryta gyventojų turto draudimo sutartis Nr. *duomenys neskelbtini* (toliau – Sutartis). Sutartyje nurodytas pareiškėjos pasirinktas draudimo variantas „Saugus turtas“, ir pažymėta, kad apdraudžiamos visos rizikos rūšys.

2016 m. birželio 17 d. įvyko įvykis, kurio metu dėl kilusios audros buvo apgadinti lauko baldai, stovėję apdrausto gyvenamojo namo terasoje. Pareiškėja kreipėsi į draudiką dėl draudimo išmokos mokėjimo. Draudikas 2016 m. liepos 13 d. pranešimu pareiškėją informavo, kad draudimo išmoka mokama nebus, nes įvykis pripažintas nedraudžiamuoju, remiantis Taisyklių 13.2.2 papunkčio nuostata, kad „draudikas atlygina nuostolius apdraustam namų turtui, kuris pagal paskirtį gali būti laikomas lauke, nuo vagystės su įsilaužimu rizikos iš aptvertos tvora uždaros teritorijos, tik nuolatinėje gyvenamojoje vietoje“.

Pareiškėja nesutinka su tokiu draudiko sprendimu. Kreipimesi ji Lietuvos banko prašo įpareigoti draudiką 2016 m. birželio 17 d. įvykį pripažinti draudžiamuoju pagal Taisyklių sąlygas ir išmokėti padarytą žalą atlyginančią draudimo išmoką. Savo reikalavimą draudikui pareiškėja grindžia tuo, kad Taisyklių 13 punktą, kuriuo remiasi draudikas atsisakydamas išmokėti draudimo išmoką, reguliuoja laikiną namų turto draudimą. Taisyklių 13.1 papunktyje nurodoma: „Jūsų ar Jūsų šeimos nario nuosavybėje esančių ar naudojamų daiktų draudimas nuo draudimo liudijime išvardintų draudžiamųjų įvykių galioja ne tik draudimo vietoje, bet ir laikinai, ne ilgiau kaip du mėnesius, kai apdrausti daiktai yra Jūsų ar Jūsų šeimos nario naudojami bet kuriuo kitu adresu Lietuvos, Latvijos, Estijos Respublikų teritorijose.“ Pareiškėja paaiškino, kad sugadintas turtas skirtas naudoti lauke, turtas audros buvo sugadintas nuolatinėje gyvenamojoje vietoje ir turto draudimo vietoje, jis niekada nebuvo laikomas kitur, todėl turi būti taikomas pareiškėjos pasirinkto draudimo varianto „Saugus turtas“ Taisyklių 22.1.3 papunktis („nedraudžiamųjų įvykių nuostoliais mes laikome nuostolius dėl aplinkybių, priklausančių nuo lietaus, sniego, audros, liūtis ar kitų kritulių poveikio turtui, esančiam lauke, atvirose priestatuose sugadinimas, sunaikinimas, *išskyrus atvejus, kai šis turtas yra pritaikytas naudoti ir laikyti lauke*“). Pareiškėja prašo rekomenduoti draudikui išmokėti 265,75 Eur draudimo išmoką, atlyginančią turtui padarytą žalą.

Draudikas nesutinka su pareiškėjos reikalavimu ir pažymi, kad turtui, kuriam dėl 2016 m. birželio 17 d. įvykio padaryta žala, draudimo apsauga netaikoma, nes, pagal Taisyklių sąlygas, namų turtui, esančiam lauke, negalioja audros rizika. Draudikas paaiškino, kad, pagal draudimo sutarties sąlygas, draudimo objektas yra namų turtas gyvenamajame name (apdraustas tik namo

viduje esantis turtas, o turtui, kurį pagal paskirtį galima laikyti lauke, galioja apsauga tik nuo vagystės su įsilaužimu rizikos.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 (2016 m. sausio 28 d. redakcija), 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiško ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Įvertinus šalių pateiktus dokumentus ir paaiškinimus, darytina išvada, kad ginčas tarp šalių kilo dėl draudiko sprendimo atsisakyti mokėti draudimo išmoką, įvykį pripažinus nedraudžiamuoju.

Atsižvelgiant į tai, kad ginčo šalys nesutaria dėl Sutartimi suteiktos draudimo apsaugos apimties, visų pirma atkreiptinas dėmesys į tai, kad draudimo sutartimi draudimo objektui suteikiama apsauga nėra absoliuti – draudikas, prisiimdamas draudimo riziką, nustato draudimo apsaugos ribas – atvejus, kada mokama draudimo išmoka, ir atvejus, kada draudikas yra atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką. (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2012 m. kovo 13 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-91/2012; 2009 m. birželio 15 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-257/2009; 2013 m. balandžio 19 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013).

Taigi draudimo sutartyje nustatyti draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai ir nurodytas draudiko prisiimamos rizikos mastas ir draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos apimtis. Nedraudžiamuoju įvykiu laikytinas atsitikimas, kai įvyksta prie draudžiamųjų įvykių priskirtinas įvykis, tačiau šalys yra susitarusios, kad dėl konkrečių aplinkybių ir savitų aiškiai draudimo sutartyje nustatytų sąlygų šis įvykis nelemia draudiko pareigos išmokėti draudimo išmoką.

Pareiškėjos ir draudiko Sutartis buvo sudaryta pagal Taisykles, kurios yra neatskiriama draudimo sutarties dalis. Sutartis, kaip turto draudimo sutartis, yra savanoriška, todėl draudikas tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiama draudimo apsauga. Kita vertus, nors sutarties šalys, vadovaudamosi Civilinio kodekso 6.156 straipsnyje įtvirtintu sutarties laisvės principu, savarankiškai gali nusistatyti draudimo apsaugos ribas, tačiau draudikas, turėdamas įstatymo suteiktą teisę parengti draudimo rūšies taisykles, privalo užtikrinti ir sutarties sąlygų teisinį apibrėžtumą, jų suderinamumą, jo pateiktos sąvokos turi būti kiek įmanoma aiškiau atskleistos, konkretizuotos (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2007 m. kovo 16 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-152/2007; 2008 m. sausio 25 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-45/2008), kad sudarančiam draudimo sutartį draudėjui nekiltų abejonių dėl sutartimi teikiamos draudimo apsaugos.

Nagrinėjamu atveju draudikas savo sprendimą nemokėti draudimo išmokos grindžia tuo, kad turtui, kuriam dėl 2016 m. birželio 17 d. įvykusios audros padaryta žala, netaikoma Sutartyje apibrėžta draudimo apsauga, todėl jam padaryta žala neturi būti atlyginta. Savo sprendimą draudikas grindžia Taisyklių 13 punkto sąlygomis, reglamentuojančiomis laikiną namų turto draudimą.

Vertinant draudiko sprendimo pagrįstumą, atkreiptinas dėmesys į tai, kad draudimo liudijime pareiškėja pasirinko draudimo variantą „Saugus turtas“. Šiam draudimo variantui reglamentuoti yra skirta atskira Taisyklių dalis, todėl pareiškėjos ir draudiko susiklosčiusiems teisiniams santykiams turi būti taikomos būtent Taisyklių D dalies nuostatos, reglamentuojančios pareiškėjos pasirinktą išplėstos draudimo apsaugos draudimo variantą „Saugus turtas“. Taisyklių D dalies 21.1 papunktyje nurodyta: „Šis draudimo variantas suteikia Jums draudimo apsaugą, t. y. mes draudžiame Jūsų turtą nuo sugadinimo, sunaikinimo arba praradimo dėl bet kokių įvykių,

įvykusių staiga ir netikėtai draudimo sutarties galiojimo metu, išskyrus 22 poskyryje išvardintus nedraudžiamuosius įvykius.“ Taisyklių 22.1.3 papunktyje nustatyta, kad nedraudžiamųjų įvykių nuostoliais laikomi „nuostoliai, atsiradę dėl aplinkybių, priklausančių nuo lietaus, sniego, audros, liūtis ar kitų kritulių poveikio turtui esančiam lauke, atvirose priestatuose sugadinimas, sunaikinimas, išskyrus atvejus, kai šis turtas pritaikytas naudoti ir laikyti lauke.“

Sisteminė pirmiau nurodytų Taisyklių nuostatų analizė leidžia teigti, kad, sudarydamos Sutartį, šalys sutarė, kad turtui, esančiam lauke ir pritaikytam laikyti ir naudoti lauke, draudimo apsauga nuostoliams, atsiradusiems dėl audros, yra taikoma. 2016 m. birželio 30 d. defektų akte nurodyta, kad sugadinti daiktai – „plastmasinės kėdės ir plastmasinis stalas“. Draudikas neginčijo šių defektų akte užfiksuotų sugadintų daiktų paskirties – juos naudoti ir laikyti lauke.

Vadovaujantis tuo, kas išdėstyta pirmiau, ir remiantis ginčo šalių sudarytos Sutarties (ją sudarančių Taisyklių) nuostatomis, darytina išvada, kad draudikas neįrodė sprendimo atsisakyti mokėti draudimo išmoką, įvykį pripažinus nedraudžiamuoju, pagrįstumo, todėl pareiškėjos reikalavimas 2016 m. birželio 17 d. įvykį pripažinti draudžiamuoju pagal Taisyklių sąlygas ir išmokėti padarytą žalą atlyginančią draudimo išmoką vertintinas kaip pagrįstas, todėl tenkintinas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.1 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

1. Patenkinti pareiškėjos A. D. reikalavimą pripažinti 2016 m. birželio 17 d. įvykį draudžiamuoju.

2. Įpareigoti draudiką per mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos raštu informuoti Lietuvos banką apie sprendimo rezoliucinės dalies 1-ame punkte nurodytos rekomendacijos įgyvendinimą (neįgyvendinimą). Draudikui neįvykdžius minėtos rekomendacijos, apie tai bus paskelbta Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius